

گفتگو با اسماعیل مکتب‌دار دندان‌ساز تجربی که ۵۰ سال است در بولوار وحدت به این حرفه مشغول است

سی سال است که دندان‌سازان طلا نساخته‌ام

محمدرضا هاشمی - انگار بعضی‌ها نمی‌توانند قبول کنند که گذشته رفته و باید آن را فراموش کرد، به همین خاطر داستان‌ها و خاطرات قدیم را خوب به یاد دارند و در تعریف کردن آن‌ها هم متبحرند. آقای مکتب‌دار هم از همین‌هاست. او از مشهد قدیم خاطرات زیادی دارد و فتوکی همه چیزهایی که می‌توانسته روزی به کمک خاطره‌گویی‌هایش بیاید را در دو پلاستیک مجزا نگهداری می‌کند. وقتی وارد اتاق کار آقای مکتب‌دار شدم، یونیت دندان پزشکی زمینس دلم را برد. قیافه‌اش مثل این ماشین‌های فولوکس آلمانی بود و با ابهت عجیبی در گوشه‌ای از مطبخ لمیده بود.

اسماعیل مکتب‌دار ساکن خیابان وحدت ۱۸ است. او از سال ۱۳۵۳ کار خود را به عنوان یک دندان‌ساز تجربی آغاز کرده و در این مدت در کنار اینکه به وضعیت دندان مردم رسیدگی کرده است، باعث شده چند نفری دندان پزشکی شوند.

آن زمان اطراف حرم پراز بازارهای مختلف بود و همه بازارها به حرم می‌رسیدند. تجمع دندان‌سازها دور میدان حضرت بود. آن زمان دندان‌سازها از استاد‌های پیش‌کسوت این کار را یاد می‌گرفتند. مشهد دندان‌سازهای خیلی خوبی داشت که چند تای آن‌ها هنوز هستند.

شهر بود، اتوبوس‌ها از همین گاراژهای فلکه حضرت مسافران را به شهرهای مختلف ایران می‌بردند و می‌آوردند. آن زمان ماشین‌ها سه دور، دور فلکه امام رضا (ع) می‌زدند، این یک رسم شده بود. در این سه دور، هم مسافر سوار می‌کردند و هم برای جاده خود را بیمه امام رضا (ع) می‌کردند. آن زمان فلکه حضرت محل اجتماع دندان‌سازها بود. دندان‌سازها جلوی در هر مسافر‌خانه یک ویترین در چند طبقه داشتند. در هر طبقه چند دست دندان چیده می‌شد که معمولاً یکی از آن‌ها یک دست دندان طلا بود. من آن زمان همراه با مادرم به صحن کهنه، یا صحن اسمال طلا می‌رفتیم. من اولین فرزند خانه بودم و مادرم خیلی من را دوست داشت. از همان روزها که ما با هم حرم می‌رفتیم، این دندان‌ها چشم من را گرفت و من تصمیم گرفتم دکتر شوم.

سال ۵۳ مطب دندان‌سازی زدم
آن زمان اطراف حرم پراز بازارهای مختلف بود و همه بازارها به حرم می‌رسیدند. تجمع دندان‌سازها دور میدان حضرت بود. آن زمان دندان‌سازها از استاد‌های پیش‌کسوت این کار را یاد می‌گرفتند. مشهد دندان‌سازهای خیلی خوبی داشت که چند تای آن‌ها هنوز هستند. در سال ۵۳ سندی‌کای دندان‌سازان در مشهد فعال بود و رئیس ما مرحوم رخشنده بود. من رفتم آنجا، گفتم می‌خواهم که دندان‌سازی بزنم. اینکه ما پیش چه کسی دندان‌سازی را یاد

۱۲ سال شاگرد دندان‌سازی بودم
اسماعیل مکتب‌دار، متولد ۱۳۳۱ هستم. از سال ۵۳ با شغل دندان‌سازی در خدمت مردم هستم. یک پدر بزرگ داشتیم که در رشت‌خوار به او می‌گفتند جناب آخوند، ایشان مکتب‌خانه داشتند و به بچه‌های رشت‌خوار درس قرآن می‌دادند که حالا همان بچه‌ها مسئولان شهر شده‌اند. فامیلی ما به خاطر همان شغل پدر بزرگمان مکتب‌دار است. ظاهر امن شش ساله بودم که پدر ما برای زندگی به مشهد آمدند. آن اوایل خانه‌مادر کوچه حاج ابراهیم و کوچه حسن قلی در خیابان نواب بود. همان زمان من به مدرسه عسکریه حاج آقا عابدزاده رفتم و تا کلاس ششم همان جادرس خواندم. وقتی از کلاس ششم فارغ التحصیل شدم، رفتم پهلوی آقای گل‌بانی دندان‌سازی یاد گرفتم. شش سال شاگرد آقای محمد گل‌بانی بودم. بعد رفتم پیش آقای جواهری در کوچه بهره، شش سال هم پیش ایشان بودم تا اینکه حرفه دندان‌سازی را یاد گرفتم.

ویترین‌های جذاب دندان‌سازان
من از بچگی به دندان‌سازی علاقه داشتم. آن زمان فلکه امام رضا (ع) یا فلکه حضرت خراب نشده بود. این فلکه که دور تا دور حرم بود و گاراژ ماشین‌ها در آن قرار داشت، قلب